

Planirajte budućnost glede svojih pravnih, zdravstvenih i finansijskih odluka

To je lakše nego što mislite. Samo tri jednostavna koraka:

- Sastavite oporuku
- Dajte nekom Power of Attorney (pravnu punomoć)
- Imenujte Enduring Guardian (trajnog staratelja)

Will (Oporuka), pravna punomoć, te trajno skrbništvo su pravni dokumenti kod planiranja budućnosti. Sadržavaju Vaše odluke glede pravnih pitanja, zdravlja i financija.

Zašto su važni dokumenti za planiranje budućnosti?

Kad imate važeće dokumente za planiranje budućnosti, možete se opustiti znajući da ćete i Vi i oni koje volite biti zbrinuti ukoliko Vam se životne okolnosti promijene. Vaša prava i želje će se moći poštovati ako su odgovarajuće dokumentirani.

Ako, kad zatrebaju, nemate pripremljene dokumente za planiranje budućnosti, sud ili tribunal će imenovati neku drugu osobu da odlučuje u Vaše ime. Šansa da sami izaberete onog za koga želite da djeluje u Vaše ime će biti izgubljena. Definitivno je bolje ako planirate unaprijed.

KORAK 1

Sastavite oporuku

Oporuka je pravni dokument u kojem navodite tko će, kad Vi umrete, naslijediti Vašu imovinu. Sastavljanjem oporuke ćete lakše osigurati da se, kad umrete, Vaša imovina raspodijeli u skladu s Vašim željama. Čak i ako smatrate da nemate puno imovine, ipak je preporučljivo da sastavite oporuku.

Uradi sam Will Kits (paket za oporuku) nisu preporučljivi, jer oporuka mora biti u skladu sa strogiim pravnim zahtjevima. Svaka osoba koja nije pravno kvalificirana riskira da nešto pogriješi ili stvori nedoumicu. Nejasan tekst je vrlo čest u oporukama koje ljudi sastavljaju sami. Pitanja oko punovažnosti i formulacija tada rješava Vrhovni sud, a to može za posljedicu imati visoke troškove i otezanje.

Već imate oporuku? Razmislite je li došlo vrijeme da je ažurirate, kako bi precizno odražavala Vaše trenutačne okolnosti. Situacije u kojima možda trebate ažurirati svoju oporuku uključuju:

- ✓ sklapanje braka
- ✓ kupnja kuće
- ✓ rastava ili razvod
- ✓ rođenje djece ili unučadi u obitelji
- ✓ odlazak u mirovinu
- ✓ ako umre nasljednik, ili izvršitelj imenovan u oporuci

Oporuka je pravni dokument u kojem navodite tko će, kad umrete, naslijediti Vašu imovinu

Što je izvršitelj oporuke?

Izvršitelj oporuke provodi želje neke osobe nakon što ta osoba umre. Uloga izvršitelja je da upravlja ostavštinom u skladu s uvjetima oporuke, te upravlja administrativnim zadacima i štiti imovinu u ostavšтинici. Izvršitelj se mora pridržavati raznih zakona i pravila koji se odnose na upravljanje ostavštinom pokojnika. Možda će, provodeći Vašu volju, morati i rješavati konflikte među nasljednicima.

Uloga izvršitelja oporuke može biti zahtjevna, i trebala bi je obavljati osoba kojoj vjerujete – ili možete razmotriti da imenujete odvjetnika, knjigovodu ili NSW Trustee & Guardian (NSW Javni izvršitelj oporuka i skrbnik) ukoliko svoju obitelj ili prijatelje ne želite time opterećivati u vrijeme tugovanja.

Tko treba planirati za budućnost?

Svaka osoba starija od 18 godina, s kapacitetom, bi trebala razmisliti o planiranju za budućnost. Kapacitet podrazumijeva sposobnost osobe da razumije i shvaća važnost svojih odluka. Ukoliko neka osoba nema takav kapacitet, odluke koje donosi možda neće biti pravno priznate.

Ako za nekog od svojih voljenih smatrate da bi trebao sastaviti jedan ili sve od ovih dokumenata, informirajte ih o planningaheadtools.com.au internet stranici. To je dobar način za početak razgovora o tome.

Kad mogu započeti proces planiranja za budućnost?

Dokumente planiranja za budućnost bi morao sastaviti pravni stručnjak, poput odvjetnika ili NSW Javnog izvršitelja oporuka i skrbnika.

KORAK 2

Dajte nekom pravnu punomoć

Pravna punomoć je pravni dokument u kojem imenujete neku osobu ili organizaciju po svom izboru da upravlja Vašim financijskim i pravnim poslovima dok ste živi. Ta osoba ili organizacija time postaje Vaš opunomoćenik. Opunomoćenik ne može odlučivati o Vašem stilu života, liječničkim tretmanima ili dobrobiti. Pravna punomoć prestaje kad umrete.

Kad opunomoćenik može upravljati mojim poslovima?

Pravnu punomoć možete nekom dati jer putujete u inozemstvo i želite svom opunomoćeniku dati pristup Vašem bankovnom računu da plati račune ili upravlja Vašim financijama dok ste odsutni. Alternativno, dobro je sastaviti pravnu punomoć za slučaj da se razbolite i više ne možete sami obavljati svoje financijske poslove. To ne znači da ćete izgubiti kontrolu nad svojim financijskim poslovima. To Vašem opunomoćeniku jednostavno daje formalno pravo u skladu s Vašim instrukcijama. Pravna punomoć se može poništiti (opozvati) u bilo kojem trenutku, ukoliko ste za to mentalno sposobni.

Pravna punomoć je pravni dokument kojim imenujete neku osobu ili organizaciju povjerenika po svom izboru, za upravljanje Vašim financijskim i pravnim poslovima dok ste živi

U čemu je razlika između obične pravne punomoći i Enduring Power of Attorney (trajne pravne punomoći)?

Obična pravna punomoć prestaje biti na snazi ako osoba izgubi kapacitet. Trajna pravna punomoć ostaje na snazi i kad izgubite kapacitet za upravljanje vlastitim poslovima. Možete sastaviti bilo koju, ali trebali biste razmisliti o davanju trajne pravne punomoći, za slučaj ako izgubite kapacitet ili zbog stareњa. Kad jednom izgubite kapacitet, šansa da imenujete nekog po svom izboru će biti izgubljena. Ako jednom više ne budete sposobni sami upravljati svojim financijskim poslovima, a niste nekom dali trajnu pravnu punomoć, možda će se sudu ili tribunalu morati podnijeti molba za imenovanje Vašeg financijskog upravitelja.

KORAK 3

Imenovanje trajnog skrbnika

Trajni skrbnik može u Vaše ime odlučivati o zdravstvenim pitanjima i stilu života, ako jednom u budućnosti izgubite kapacitet za samostalno donošenje odluka. Važno je imenovati i trajnog skrbnika i opunomoćenika. Vaš opunomoćenik **ne može** donositi odluke o tome gdje će živjeti, kako će se liječiti, ni koje usluge biste trebali primati. Takve odluke može donositi Vaš trajni skrbnik. Imenovanje trajnog skrbnika stupa na snagu samo ako izgubite kapacitet za samostalno donošenje odluka o pitanjima zdravlja i stila života.

Trajni skrbnik donosi odluke o:

- ✓ stambenom smještaju
- ✓ zdravstvenoj njezi
- ✓ pristanku za liječenje/zubare
- ✓ uslugama, npr. dostavljanju hrane u kuću

Pri odlučivanju koga imenovati kao svog trajnog skrbnika, trebali biste razmisiliti tko najbolje razumije Vaše vrijednosti i želje, te tko ima sposobnost donositi dobre odluke za Vas.

Trajni skrbnik može u Vaše ime odlučivati o zdravstvenim pitanjima i stilu života, ako izgubite kapacitet za samostalno donošenje odluka.

Možete razmotriti i Advance Care Planning (planiranje buduće njege)

Planiranje buduće njege je proces koji Vam olakšava planiranje zdravstvene njege u budućnosti. Taj proces uključuje razmišljanje o Vašim vrijednostima, uvjerenjima, te željama u odnosu na vrstu liječenja i zdravstvenu njegu koje biste željeli primati, ukoliko ne možete sami donositi te odluke. Važan sastavni dio tog procesa planiranja je da o svojim željama porazgovarate s bliskim osobama, kao i sa svojim liječnikom.

Što je direktiva o budućoj njezi?

Kao sastavni dio procesa planiranja buduće njege, možda želite sastaviti Advance Care Directive (direktivu o budućoj njezi). Direktiva o budućoj njezi sadržava Vaše specifične želje u odnosu na liječenje koje biste željeli primati u slučaju po život opasne bolesti ili povrede, te koje biste tretmane odbili. Direktive o budućoj njezi su nešto što najčešće sastavljate sami, u dogовору sa svojim liječnikom i članovima obitelji. Ako se sastavi ispravno, postaje zakonski obvezujuća.

Popis za provjeru kod planiranja budućnosti

Ovaj popis za provjeru Vam pomaže da se sjetite o čemu trebate razmisiliti prije planiranja budućnosti, te što biste trebate donijeti sa sobom kad se dogovorite za sastavljanje tih dokumenata.

Vaša oporuka

- Detalji o Vašoj imovini, npr. nekretnine, bankovni računi, fond radne mirovine i investicije
- Nasljednici – tko će naslijediti Vašu ostavštinu? Navedite njihova imena i adrese
- Specifične stvari koje želite darovati, npr. želite li neke osobne stvari ili određene novčane iznose ostaviti određenim osobama ili organizacijama? Možete razmotriti da nekoj dobrotvornoj ustanovi ili organizaciji ostavite dar, da se trajno skrbi o Vašem kućnom ljubimcu.
- Ime(na) osoba koje želite imanovati za skrbnike svoje djece
- Izvršitelja oporuke – naziv organizacije ili pojedinca koji će izvršiti Vaše želje navedene u Vašoj oporuci
- Detalje o organiziranju Vašeg pogreba
- Na zakazani sastanak donesite dokaz o identitetu

Powers of Attorney (Pravne punomoći)

- Opunomoćenik – ime osobe ili organizacije povjerenika po svom izboru, da u Vaše ime donosi odluke o imovini i financijskim pitanjima. To bi morala biti osoba ili organizacija kojoj vjerujete, koja razumije Vaše želje, te ima sposobnost upravljanja financijama, nema sukob interesa i koja će djelovati u Vašem najboljem interesu
- Odlučite želite li da Vaš opunomoćenik ima pravo donositi odluke ako izgubite kapacitet, odnosno želite li mu dati trajnu pravnu punomoć?
- Dogovorite potpisivanje pravne punomoći pred posebno kvalificiranim svjedokom, te pitajte svog odvjetnika prihvata li to imenovanje
- Donesite broj svog poreznog dosjea i dokaz identiteta (100 bodova)

Enduring Guardianship (Trajno skrbništvo)

- Izaberite osobu/osobe kojima želite dati pravo odlučivanja o Vašim zdravstvenim pitanjima i stilu života
- Odlučite za koja područja želite svom skrbniku dati pravo odlučivanja
- Razmislite o specifičnim direktivama koje želite dati svom skrbniku
- Dogovorite sastanak na kojem ćete Vi i Vaš namjeravani skrbnik potpisati obrazac za imenovanje trajnog skrbnika, pred specijalno kvalificiranim svjedokom
- Na zakazani sastanak donesite dokument za dokaz identiteta

Advance Care Planning and Directives (Planiranje buduće njegi i direktive)

- O svojim željama u svezi buduće zdravstvene i medicinske njegi porazgovarajte sa članovima obitelji i svojim liječnikom
- Zamolite svog liječnika da zapiše Vaš plan za buduću njegu u Vaš medicinski karton
- Zapišite sve specifične direktive za zdravstvenu njegu koje se odnose na liječenje

Pohranjivanje Vaših dokumenata za planiranje budućnosti

- Odlučite gdje je sigurno pohraniti sve Vaše dokumente za planiranje budućnosti

Za početak sastavljanja svojih dokumenata za planiranje budućnosti kontaktirajte:

NSW Trustee & Guardian

1300 364 103

tag.nsw.gov.au

The Law Society of New South Wales da nađete odvjetnika

02 9926 0300 (Sydney) ili 1800 422 713 (izvan Sydney)

lawsociety.com.au

Za daljnje informacije o dokumentima za planiranje budućnosti posjetite planningaheadtools.com.au ili [facebook.com/planningaheadtools](https://www.facebook.com/planningaheadtools)

Gdje da pohranim svoje dokumente za planiranje budućnosti?

Dobro je ako imate sigurno mjesto na kojem možete pohraniti svoje dokumente za planiranje budućnosti. Mnogi Australci svoje oporuke drže kod kuće, u ormariću ili ladici, pri čemu postoji rizik da se izgube, oštete ili ukradu. NSW Trustee & Guardian Will Safe (NSW Javni izvršitelj oporuka i skrbnik) ima sigurno mjesto na kojem će pohraniti Vaše dokumente za planiranje budućnosti.

Za početak sastavljanja svojih dokumenata za planiranje budućnosti kontaktirajte:

NSW Trustee & Guardian

1300 364 103

tag.nsw.gov.au

The Law Society of New South Wales da nađete odvjetnika

02 9926 0300 (Sydney) ili

1800 422 713 (izvan Sydney) lawsociety.com.au

Za daljnje informacije o dokumentima za planiranje budućnosti posjetite planningaheadtools.com.au

ili facebook.com/planningaheadtools

Ako trebate pomoć tumača, molimo nazovite Službu prevoditelja i tumača (TIS National) na **131 450** i zamolite ih da nazovu službu informacija za Planning Ahead Tools (alati za planiranje budućnosti) na **1300 887 529**.

NSW Trustee & Guardian

WILL SAFE

Sigurno pohranjivanje Vaše
oporuке, pravne punomoći i
trajnog skrbništva

 Sigurno, od požara
zaštićeno mjesto
za pohranjivanje
dokumenata

 Izrađujemo i
pohranjujemo
digitalne kopije

**Popust 40%*
od standardne
naknade**
za vlasnike NSW
iskaznice za starije
*koji predaju sva 3
dokumenta

Nazovite NSW Trustee & Guardian već danas i zakažite razgovor:

1300 364 103 ili www.tag.nsw.gov.au

**NSW Trustee
& Guardian**